

Phẩm 3: TRỤ THỰC SINH

Có bốn thức trụ. Thế nào là bốn? Sắc, thống (thọ), tưởng, hành. trong cõi Dục, cõi Sắc, thức thường duyên với sắc mà trụ. Thức của Không xứ, Thức xứ thường duyên với thống (thọ) mà trụ. Thức của Bất dụng xứ thường duyên với tưởng mà trụ. Thức của Hữu tưởng Vô tưởng xứ thường duyên với hành mà trụ.

Có bốn thứ ăn khiến mạng căn của hữu tình được thêm lớn.

Bốn cách ăn (thực) là:

1. Đoàn thực.
2. Lạc thực.
3. Ý tứ thực.
4. Thức thực

Đoàn thực thuộc về ba nhập là hương, vị, tế hoạt (xúc). Vì sao không thuộc về sắc nhập? Đoàn thực là thức ăn mắt thấy được. Mạng căn của hữu tình có lớn mà không tăng thêm. Đoàn thực có hai thứ là có thô và có tế. Thế nào là thức ăn thô? Cơm, bánh, tất cả như vậy! Thế nào là thức ăn tế? Thức uống, những thứ hương thoa mình.

Thế nào là Lạc thực (Xúc thực)? Mắt cánh lạc (xúc), tai mũi lưỡi thân cùng tiếp xúc. Ý hữu lậu tiếp xúc, có thể nối tiếp đến đời sau không dứt. Lạc thực phần nhiều là ở chim để trứng, ngỗng, nhạn, tất cả như vậy.

Ý tứ thực phần nhiều là trùng, cá để trứng trong nước, tất cả như vậy. Thức thực phần nhiều là ở cõi Hữu tưởng, Vô tưởng và chúng sinh trung ấm.

Đoàn thực phần nhiều ở cõi Dục, ba cách ăn còn lại phần nhiều là ở cõi Sắc, Vô Sắc.

Đoàn thực là thô bậc nhất, lạc thực là tế, ý tứ thực là tế kế tiếp, thức thực là tế nhất.

Bốn thứ sinh: Thai sinh, noãn sinh, thấp sinh, và hóa sinh. Thân trung ấm, cõi trời, địa ngục, tất cả đều hóa sinh.

Quý thân có hai thứ sinh: Thai sinh và hóa sinh.

Chúng sinh khác có bốn thứ sinh. Chúng sinh ở trong hóa sinh cùng lúc được sáu căn. Các thứ sinh kia trước nhất được thân căn, mạng căn. Các căn khác theo thứ lớp được thành.

Bốn hữu: Sinh hữu, tử hữu, bổn hữu và trung hữu. Giữa sự sống chết là năm ấm vi tế, đó là Trung hữu.

Trung hữu và sinh hữu ví như in ra chữ, như cha con giống nhau.

Trừ cõi Vô Sắc, tất cả cõi khác đều thọ thân trung ấm. Qua đời ở cõi Vô Sắc, sinh cõi Dục, Sắc và thọ thân trung ấm. Ví như Trung A-na-hàm có trung ấm. Trung hữu, sinh hữu của đời khác cũng như vậy.
